

Warszawa, 5 kwietnia 2018 r.

Informacja prasowa: Fakty i brednie na temat przemian po socjalizmie

- I. W ciągu ponad 20 lat, które upłynęły od upadku socjalizmu, powstało, z jednej strony, wiele rzetelnych badań odnośnie tego, jakie strategie przemian dają lepsze, a jakie gorsze rezultaty. Z drugiej strony głośni się na ten temat wiele bredni i mitów. Co powinno dziwić, owe przekłamania są głoszone również w Polsce: kraju, który w świetle badań osiągnął wielki sukces na tym polu.
- II. Dziś Forum Obywatelskiego Rozwoju przedstawiło analizę autorstwa Ołeha Hawryłyszyna, Xiaofana Menga i Mariana L. Tupý'ego pt. „25 lat reform w krajach postsocjalistycznych”, która opisuje ogromne różnice w wynikach społeczno-gospodarczych tych krajów i wyjaśnia przyczyny owych różnic. Jednocześnie zaprezentowane zostało opracowanie autorstwa Marcina Zielińskiego, które demaskuje najbardziej rażące i jednocześnie najszerzej rozpowszechnione brednie na temat transformacji posocjalistycznej, zwłaszcza te, które dotyczą prywatyzacji.

Ołeh Hawryłyszyn i jego współautorzy dochodzą do następujących głównych wniosków:

- **Dane EBOiR wskazują na ogromne rozbieżności we wzroście gospodarczym między krajami najbardziej zaawansowanymi w rynkowych reformach, takimi jak Polska a krajami, które opóźniły reformy i/lub robiły je powolnie.**
- **W krajach, które dokonały największej liberalizacji gospodarki, najbardziej wzrósł także PKB na mieszkańca, osiągnięto najlepsze wyniki indeksu rozwoju społecznego (HDI), najmniej zaś wzrosły nierówności dochodów.**
- **W krajach, które nie przeprowadziły szybkich i szeroko zakrojonych reform, dochodziło zazwyczaj do powstania grupy oligarchów, którzy zdobyli swoje majątki dzięki powiązaniom politycznym i którzy używają nieprzejrzystych metod wpływania na politykę, chroniąc swój podobny do monopolu status oraz utrudniając powstanie prawdziwie otwartej i konkurencyjnej gospodarki rynkowej.**

III. Marcin Zieliński wyróżnił trzy rodzaje mitów i bredni antyprywatyzacyjnych:

- Mit instytucjonalny: **forma własności, państwowa czy prywatna, nie ma znaczenia**
 - Przykłady: „Strategia Odpowiedzialnego Rozwoju” i innowacje centralnie planowane (p. najnowszy tekst Witolda Gadomskiego w cyklu „Wybiórczo”)
 - Główni mitotwórcy: W. Kieżun, K. Poznański
 - Fakty: W gospodarkach rynkowych firmy państwowe przeciętnie są mniej sprawne, a gospodarki socjalistycznej, która była oparta na monopolu własności państwowej cenowego nie dało się przekształcić w rynkową bez sprywatyzowania państwowych firm.

- Mit zaniżonej wyceny: **prywatyzowane firmy wyprzedano za „drobny ułamek” ich prawdziwej wartości:**
 - Przykład tego fałszywego zarzutu: prywatyzacja Pekao S.A.
 - Główni mitotwórcy: K. Poznański, J. Szewczak, W. Kieżun
 - Fakty: Mitotwórcy w swoich „analizach” popełniają podstawowe błędy: zestawiają ceny sprzedaży banków z aktywami (czyli głównie kredytami i pożyczkami, które nie świadczą o wartości banków), nie uwzględniają inwestycji nowych właścicieli oraz wieloletniej inflacji

- Mit zagranicznej inwazji: **prywatyzacja była narzędziem „kolonizacji”**
 - Populistyczny i antykapitalistyczny slogan zastępuje rzetelną analizę wpływu inwestycji zagranicznych na rozwój gospodarczy Polski.
 - Przykłady: „repolonizacja” jako przeciwdziałanie „uzależnieniu” Polski od kapitału zagranicznego
 - **Szczególnie myląca jest krytyka inwestycji zagranicznych i mit „kolonizacji” Polski przez obcy kapitał, która pojawiła się m.in. w expose Premiera Morawieckiego.** Pomija ona koszty poniesione przez inwestorów oraz pozytywny wpływ inwestycji zagranicznych na gospodarkę Polski i regionu. **Dochody Polaków w ciągu ostatnich 20 lat były wśród najszybciej rosnących w całej UE.** Od 1995 roku dochody Polaków wzrosły o 980 mld zł, podczas gdy dochody zagranicy wzrosły o 58 mld zł.
 - Główni mitotwórcy: J. Szewczak, E. Łon, W. Kieżun
 - Fakty: Udział firm kontrolowanych przez kapitał zagraniczny w polskim PKB jest niewiele wyższy od średniej unijnej (p. dane Eurostatu za 2014 r.).

Kontakt dla mediów:

Helena Krajewska

Specjalista ds. PR i komunikacji

Tel. 609 717 102

E-mail helena.krajewska@for.org.pl